

Naturvernforbundet i Narvik

Norges vassdrags-og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen, seksjon for småkraftverk
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref.: 200701873-15 ksk/kima

INNSIGELSE – UTBYGGING AV KVITFORSEN KRAFTVERK I NARVIK KOMMUNE

LANDSKAPSVERDI

Etter det ble gitt konsesjon for utbygging av Klubbvikfossen i Skjomen er Kvitfossen er det siste fossefallet i Narvik kommune med attraksjonsverdi for reiselivsinteresser, lokalbefolkning og friluftsbukere.

Tidligere er en rekke fossefall lagt i rør og tørrlagt gjennom en rekke store kraftutbygginger i Narvik,

Skjomenutbyggingen (1100GWh) tok fallene i Skjoma, mellom Båtsvann og Kobbvatn, mellom Langvatn og Sitas og fra Kjårda mot Sør-Skjomen. Vidrek kraftverk (12 GWh) fjernet Kvitfossen som var et seilingsmerke for hele Ofotfjorden. Lappvikelva kraftverk (6GWh) fjernet fossestrykene fra Lappviklemmen. Skarelva kraftverk (12GWh) tok de siste fossene i Sør-Skjomen gjennom tørrlegging av Vesterskarelva og Snyskarelva. Konsesjonen til Aspevik kraftverk (13 GWH) vil ta den siste fossen ved Elvegard. Da Nygård kraftverk ble bygget på 1930-tallet og utvidet på 1950-tallet tørrla det flere elver og fossefall i en tid uten pålegg av minstevannslipp.

Sildvikutbyggingen på 1980-tallet reduserte vannmengden i Hundalsfossen til 100 liter i sekundet, der det før var registrert 25 kubikkmeter i sekundet i vårflommene. I tillegg fikk Stublifossen redusert vannføring som følge av overføring av Klubbvannet til Sildvikmagasinet. Slik kunne vi fortsatt.

Håkvikdalen er allerede sterkt preget av vannkraftutbygging gjennom 50 meter regulering av Storvann og tørrlegging av Håkvikdalselva uten pålegg med minstevannslipp fra Storvannet eller Nedstevann.

Området er et bynært og viktig friluftsområde for Narvikfolk. Området benyttes hele året. Langs nordsiden av Storvannet ligger en rekke hytter og fritidsboliger. For disse er Kvitfossen

et vesentlig landskapselement. Skal man vise frem et fossefall i Narvik som er lett tilgjengelig så er det Kvitforsen fremfor noen, ettersom de fleste andre er tørrlagt.

BIOLOGISK VERDI

I rapporten om naturmangfoldet langs Kvitforsen så beskrives det at elva er meget godt utviklet og verdifull fossesprøytsone som danner levested for sjeldne lav- og mosearter. Likevel er verdien til naturmangfoldet som blir berørt av utbyggingen vurdert som lite verdifullt. Dette henger overhodet ikke sammen. Vi ber utbygger forklare dette hvordan de kan sette et område som tidligere er beskrevet som regionalt viktig(B) ned til lite (E) verdifull område?

Det er meget betenkelig at den som har skrevet rapporten etter vår oppfatning ikke selv har kompetanse på dette felt eller selv har kartlagt naturmangfoldet, men baserer det på en 7 år gammel rask sjekk av området i forbindelse med en generell gjennomgang av naturtypen i en annen sammenheng. Dersom han innehar kompetanse på lav og mosearter ville han selv registrert de sjeldne artene under sin egen befarings.

I denne samme befaringsen ble bare den vestre siden av fossesonen undersøkt. Østre side som ikke er undersøkt har minst like verdifulle fosseenger. Ved den raske sjekken fant ekspertene flere krevende og sjeldne lav- og mosearter. Deriblant den rødlistede huldrelaven i spraysonen ved fossen og andre sjeldne arter som kalkfjelllav. Dette er beskrevet i rapporten om naturmangfoldet i Narvik kommune i 2012.

Lokaliteten er her vurdert som ”et velutviklet og inntakt miljø med fosseenger med stor spraypåvirkning gjennom hele året.” (Oddland og Tønsberg 2006). Elva betegnes som en viktig naturtype i Narvik, og det er den klart mest verdifulle fossesprutlokaliteten i kommunen. Disse har da også gått sterkt tilbake i regionen i de siste årtiene som et resultat av økt kraftutbygging.

Grunnlaget for å ta en beslutning om å bygge ut elva fremstår som meget mangelfullt. Med hensyn til naturmangfoldloven så skal det ikke gjøres inngrep i naturen før det er dokumentert hvilke verdier man risikerer å ødelegge.

Vi risikerer å fjerne livsgrunnlaget for en rekke sjeldne og rødlistede arter som flatsaltlav og fossefjelllav som er registrert ved lignende fosser i Nord Norge, og typisk kan finnes i en slik naturtype med fosseeng og kalkpåvirkning.

KONKLUSJON

Kvitforsen har en særlig høy landskapsverdi i vår kommune siden den er så preget av mange og store kraftutbygginger. I tillegg er Kvitforselva dominerende i et landskap som er et viktig friluftsområde. De biologiske verdiene knyttet til fossesprøytsone i Kvitforselva mellom utløpet i Storvatnet og kote 500 er mangelfullt undersøkt likevel er den rødlistede huldrelaven funnet der (eneste funn i regionen) og det er sterke indikasjoner på det finnes sjeldne og rødlistede lav- og mosearter. Disse vil bli negativt påvirket eller utryddet ved en utbygging av

elva. Det er registrert verdifulle vekstområder for fossesprutlav langs elva, selv om naturmangfoldrapporten bygger på ufullstendige registreringer og ikke har hatt kjennskap til den eksisterende rapporten fra 2009 og 2012. Det foreligger likevel tilstrekkelig dokumentasjon for allerede på dette tidspunkt å gi avslag. Også dette begrunnet ut fra naturmangfoldloven.

Vi vil derfor på det sterkeste oppfordre til avslag på søknaden om konsesjon for utbygging av Kvitforsen. Vi slutter oss til tidligere uttalelser fra grunneierlaget i Håkvikdalen, hytteeierforeningen, turistforeningen og Ofoten friluftsråd som alle er svært negativ til søknaden.

Narvik 11.09.13

Med hilsen

Baard Mikalsen

Sign.

Leder

Finn Erik Sommerseth

sign

styremedlem

narvik@naturvernforbundet.no

